

VERONMAKSAJAIN KESKUSLIITTO RY
Kalevankatu 40
0100 HELSINKI

LAUSUNTO
2.10.2024

Valtiovarainvaliokunnan verojaostolle

Hallituksen esitys 108/2024 vp

**LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ LAEIKSI VUODEN 2025
TULOVEROASTEIKOSTA JA TULOVEROLAIN MUUTTAMISESTA JA
VÄLIAIKAISESTA MUUTTAMISESTA SEKÄ ERÄIKSI MUIKSI VEROLAEIKSI**

Ansiotulojen verotus yleisesti, palkka- ja eläkeverotus

Esityksen lakimuutoksilla toteutetaan ansiotuloverotukseen indeksitarkistus tuloveroasteikon kahta ylintä tuloluokkaa lukuun ottamatta. Kuntien veropohjaa kasvatetaan ja kunnallisverotuksen efektiivisyyttä parannetaan poistamalla ansiotulovähennys, mitä kompensoidaan työtulovähennyksen nostolla. Hallitusohjelman mukaisesti työtulovähennystä korotetaan 100 miljoonalla eurolla pieni- ja keskituloisiin painottaen. Lisäksi eläketulon verotusta kiristetään pienentämällä eläketulovähennystä.

Kannanotto:

Veronmaksajain Keskusliitto vaatii, että hallitusohjelman mukainen ansiotuloverotuksen indeksitarkistus tehdään kaikkiin tuloluokkiin. Esityksen veroparametrit merkitsevät selvää veroprogression kiristymistä. Myös korkeimpien marginaaliverojen nousu on askel väärään suuntaan.

Verolakien muutokset, sosiaaliturvarahastoihin kohdistuvien säästöjen kanavointi sekä muut sosiaalivakuutusmaksujen muutokset ovat johtamassa siihen, että palkkaverotus kiristyy laajasti ensi vuonna. Se vaikuttaa hallituksen kunnianhimoisiin työllisyystavoitteisiin kielteisesti ja on vastoin hallitusohjelman veropoliittista peruslinjaa.

Eläketulovähennyksen leikkaus, eli tuplaraippavero, on perusteeton lisäkiristys keskieläkettä suuremmilla eläketuloilla.

Perusteluja ja näkökohtia esitetyistä muutoksista:

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman mukaan ansiotuloverotukseen tehdään tarkistus vuosittain ansiotaso- tai kuluttajahintaindeksin perusteella nopeammin kasvavan indeksin mukaisesti. Esityksen ehdotusten toteutuessa hallitusohjelman linjauksesta ei ole kuitenkaan pidetty kiinni hallituskauden kahtena ensimmäisenä vuonna. Vuoden 2024 ansiotuloverotukseen hallitus toteutti työttömyysvakuutusmaksun 0,2 prosenttiyksikön alenemista vastaavan veronkiristysten leikkaamalla ansiotuloverotuksen indeksitarkistuksesta. Nyt hallitusohjelman mukainen indeksitarkistus jätetään tekemättä vuodelle 2025 tuloveroasteikon kahteen ylimpään tuloluokkaan, mikä kiristää reaalisesti verotusta yli 88 200 euron verotettavien ansiotulojen osalta.

Palkkaverotukseen vaikuttaa esitettyjen verolakimuutosten ohella mm. veronluonteisten sosiaalivakuutusmaksujen kehitys. Hallituksen sosiaaliturvaan kohdistuvat leikkaukset alentavat sosiaalivakuutusmaksuja ilman muita lakimuutoksia. Etenkin hallituksen työttömyysturvaa koskevat muutokset johtavat yksinään siihen, että työttömyysvakuutusmaksuja tarvitsee kerätä selvästi aiempaa vähemmän, kun niillä rahoitettavat etuudet heikentyvät. Hallitus on kuitenkin kanavoimassa sosiaaliturvarahastoihin kohdistuvia säästöjä valtiontalouteen pienentämällä valtion rahoitusosuutta sairausvakuutuslain mukaisista menoista. Kanavoinnin myötä sairausvakuutuksen maksut muuttuvat siten, että yhdessä pelkän hallituksen työttömyysturvan leikkauksesta johtuvan työttömyysvakuutusmaksun alenemisen kanssa palkkaverotus ei juurikaan kiristyisi eikä kevenisi maksumuutosten takia.

Työllisyysrahaston esityksen perusteella työttömyysvakuutusmaksut eivät kuitenkaan alene vuonna 2025 samassa määrin kuin pelkät säästö- ja kanavointiratkaisut yksinään vaikuttavat. Näin ollen veronluonteisten sosiaalivakuutusmaksujen muutokset ovat kokonaisuudessaan kiristämässä palkkaverotusta kanavointiesitys huomioiden.

Ansiotulovähennyksen poistoa kompensoiva työtulovähennyksen korotus on mitoitettu siten, että keskimääräisellä kunnallisveroprosentilla veroprosentti pysyy jotakuinkin ennallaan. Yksittäisen palkansaajan muutoksen vaikutus riippuu kuitenkin asuinkunnan kunnallisveroprosentista siten, että matalan kunnallisveroprosentin kunnassa verotus kevenee herkemmin ja korkean veroprosentin kunnassa kiristyy. Korkeimmillaan veromuutoksen ero on matalimpien ja korkeimpien kunnittaisten tuloverojen (kunnallis- ja kirkollisvero) välillä pienituloisilla palkansaajilla jopa yli prosenttiyksikön.

Ottaen huomioon esityksen verolakimuutosten lisäksi Työllisyysrahaston esittämät työttömyysvakuutusmaksut sekä valtion talousarvioesityksen ennusteet sairausvakuutusmaksuista, palkkaverotus on keskimääräisellä kunnallisveroprosentilla kiristymässä vuonna 2025 etenkin suurituloisilla palkansaajilla.

Kun huomioidaan ennustettu 3,4 % ansiotason nousu, keskituloisen palkansaajan verot ja veronluonteiset maksut käsittävä veroprosentti kiristyy noin 0,2–0,3 prosenttiyksikköä ilman huollettavia lapsia. Eniten veroprosentti kiristyy 95 000–150 000 euroa vuodessa ansaitsevilla palkansaajilla. Esimerkiksi 9 000 euroa kuukausipalkkaa ansaitsevan lapsettoman palkansaajan veroprosentti nouse lähes prosenttiyksikön, mikä merkitsee noin tuhatta euroa vuodessa. Pienituloisilla, alle 35 000 euroa vuodessa ansaitsevilla palkansaajilla verotus voi hitusen kevenyäkin. Tarkemmin laskelmia lausunnon liitteessä 1.

Vero- ja maksumuutokset merkitsevät täten veroprogression kiristymistä. Merkillepantavaa on myös korkeimpien marginaaliveroprosenttien nousu jälleen noin 59 prosenttiin 98 000 euron vuosipalkalla, mikä on pitkälti seurausta ansiotulovähennyksen poistoon liittyvien työtulovähennyksen ja tuloveroasteikon parametrien valinnoista. Käytännössä marginaalivero on siis sama kuin vuonna 2023 vanhalla solidaarisuusveron alarajalla (ks. liite 2). Erona ensi vuonna on kuitenkin se, että marginaaliveroprosentti jää yhä matalammaksi noin 125 000–160 000 euron tulovälillä.

Korkeimpien marginaaliverojen ei voi ajatella lisäävän juuri verotuottoja käyttäytymisvaikutukset huomioiden, mikä olisi syytä huomioida esityksen taloudellisia vaikutuksia arvioitaessa. Verotukseen liittyvissä tuottoarvioissa olisi muutoinkin ottaa laajemmin ja yhdenmukaisemmin huomioon dynaamiset vaikutukset. Esimerkiksi kehysriihen 1,4 miljardin verotoimien mitoituksessa kulutusverojen osalta kotitalouksien ostovoiman ja kysynnän kautta tulevat verotuottovaikutukset huomioitiin, mutta tuloverotuksen osalta ei huomioitu. Ei kuitenkaan ole perusteltua olettaa, että esimerkiksi valtion tuloveroasteikon kahden ylimmän tuloluokan indeksitarkistuksista luopuminen

lisäisi verotuloja läheskään esityksessä mainitun staattisen 54 miljoonan euron vertaa. Kannustinvaikutusten ohella veronkiristys pienentää suoraan käytettävissä olevia tuloja ja alentaa vääjäämättä kulutusverotuottoja.

Päätöksenteossa on ongelmallista, mikäli kulutusveromuutosten osalta dynaamiset vaikutukset lasketaan, mutta tuloveromuutoksien osalta ei. Se vääristää verosopeutusta tuloveronkiristykseen, vaikka todellisuudessa niiden vaikutus julkisen talouden tasapainoon on negatiivisempi.

Eläkeverotukseen vaikuttaa esityksen eläketulovähennyksen leikkaus, verotuksen indeksitarkistus ja valtion tuloveroasteikon ylimpiä marginaaliveroja koskevat muutokset sekä eläkkeiden indeksitarkistukset. Ansio- ja työtulovähennystä ei pelkän eläketulon perusteella saa.

Eläketulovähennyksen toista poistumaprosenttia ehdotetaan korotettavaksi 15 prosentista 19,6 prosenttiin, mikä merkitsee sitä, että 22 500 euron ylittäviltä tuloilta eläketulovähennys leikkaantuu aiempaa nopeammin. Muutos kiristää noin 23 000–55 000 euroa vuodessa ansaitsevien eläkeläisten veroprosenttia, enimmillään yli prosenttiyksiköllä.

Eläketulovähennyksen enimmäismäärä on sidottu täyden kansaneläkkeen määrään. Näin se pysyy kansaneläkeindeksin kehityksen mukana. Jos bruttoeläke nousee samaa tahtia, verotus ei kiristy. Tulojen ylittäessä täyden eläketulovähennyksen, vähennys leikkaantuu 51 prosentilla ylimenevän tulon osalta eläketulovähennyksen toisen poistuman rajaan 22 500 euroa saakka. Sen jälkeen vähennys leikkaantuu hitaammin. Koska sote-veromuutosten yhteydessä asetettu 22 500 euron raja on pysynyt vuodesta 2023 samana, mutta eläketulovähennyksen täysi määrä ja eläkkeet ovat nousseet indeksien myötä, vähennys leikkaantuu 51 %:n vauhdilla aiempaa pienemmältä osin. Tämän myötä eläketulovähennys on kasvanut tuloihin suhteutettuna yli 22 500 euron eläketasoilla, mikä on keventänyt jonkin verran veroprosenttia. Sama tapahtuu ensi vuonna, minkä takia eläkkeensaajan verotus ei kokonaisuudessaan kiristy yhtä paljoa kuin mitä eläketulovähennyksen leikkauksen vaikutus on.

Myös ennakoitu eläkeindeksejä suurempi ansiotuloverotuksen indeksitarkistus keventää hieman eläkkeensaajien veroprosentteja joillakin tulotasoilla. Toisaalta eläketulon lisävero jatkaa kiristymistään, koska sen kiinteään 47 000 euron alarajaan ei ehdoteta esityksessä tarkistusta. Eläketulon lisävero kiristyi etenkin vuosien 2023 ja 2024 korkeiden työeläkkeiden indeksikorotusten aikana. Sen nimelliseen euromääräiseen alarajaan ei ole tehty tarkistusta sitten vuoden 2017.

Kokonaisuudessaan eläkkeiden noustessa eläkeindeksien ennusteiden mukaan eläkkeensaajien veroprosentit kiristyvät 2 500–4 500 euron kuukausieläkettä ansaitsevilla ja pysyvät muilla tulotasoilla suunnilleen ennallaan. Enimmillään kiristys on noin 4 000 euron kuukausieläkkeellä suunnilleen prosenttiyksikön, eli lähes 500 euroa vuodessa (liite 3).

Työtulovähennyksen lapsikorotus

Työtulovähennyksen enimmäismäärää korotetaan 50 eurolla jokaisesta verovelvollisen huollettavana olevasta alaikäisestä lapsesta. Yksinhuoltajille korotus myönnetään kaksinkertaisena, eli 100 euroa lasta kohden.

Kannanotto:

Veronmaksajain Keskusliitto pitää maltillista lapsiluvun mukaan määräytyvää korotusta työtulovähennykseen perusteltuna. Työtulovähennys parantaa kohdennetusti etenkin pieni- ja keskituloisten työnteon kannustimia. Korotettu kannustin voi olla perusteltu lapsiperheiden vanhemmille, jotka saattavat muutoin herkästi vähentää työn tarjontaa.

Perusteluja ja näkökohtia esitetyistä muutoksista:

Vuosina 2015–2017 verotuksessa oli käytössä väliaikaiseksi säädetty lapsivähennys. Toisin kuin ehdotettu työtulovähennyksen lapsikorotus, lapsivähennyksessä ei ollut vanhempien työnteon kannustavaa elementtiä, vaan sen sai muidenkin ansiotulojen perusteella kuin työtulojen. Lapsivähennys oli myös hyvin vahvasti tulosidonnainen; esimerkiksi yhden lapsen yhteishuoltajalta lapsivähennys poistui kokonaan kuukausipalkan ollessa 3 400 euroa.

Tuloverojen yleinen ankara progressiivisuus sekä tulo- ja tarveharkintaiset tulonsiirrot, kuten asumistuki ja toimeentulotuki, huolehtivat varsin tehokkaasti lapsiperheiden keskinäisestä tuloerojen tasauksesta. Näiden päälle tulevat vielä kunnalliset päivähoitomaksut, jotka ovat tyypillisesti tulosidonnaisia.

Perhekustannusten tasauksen asiallinen peruste on puolestaan lapsen huoltaminen, mistä aiheutuvat kustannukset alentavat myös vanhempien veronmaksukykyä saman tuloihin lapsettomiin verrattuna. Tällaisen tulonsiirron, esimerkiksi lapsilisän, on luonnollisesti oltava verovapaa ja se on myönnettävä tasapuolisesti kaikista lapsista.

Nyt esitetyn lapsilukuun perustuvan maltillisen korotuksen perusteena voinee sen sijaan nähdä työnteon kannustamisen väestöryhmässä, jossa työn tarjontajoustot ovat tyypillisesti keskimääräistä suurempia. Vastaavia lapsilukuun perustuvia korotuksia on monen maan verojärjestelmässä sidottu nimenomaan työnteon kannustimia kohentaviin vähennyksiin.

Työtulovähennyksen lapsikorotus koskee tilanteita, joissa verovelvollisen huollettavana on alaikäinen lapsi. Jos lapsella on kaksi huoltajaa, molemmat saavat 50 euron korotuksen työtulovähennyksen maksimimäärään. Myös etävanhempi voisi saada korotuksen.

Yksinhuoltajuuden perusteella korotuksen voisi saada kaksinkertaisena. Korotuksen saa kaksinkertaisena vain, jos verovelvolliseen ei sovelleta tuloverolain puolisoita koskevia säännöksiä. Yksinhuoltajan määritelmä on säädösehdotuksessa vastaava kuin vuosina 2015–2017 voimassa olleessa verotuksen lapsivähennyksessä. Myös lapsilisän yksinhuoltajakorotus perustuu siihen, onko henkilö avio- tai avoliitossa. Koska nyt esitetyn lapsikorotuksen peruste lieene edellä selostetun mukaisesti ennemminkin työnteon kannustaminen kuin perhekustannusten tasaus (toisin kuin aiemmassa lapsivähennyksen ja lapsilisän yksinhuoltajakorotuksessa), katsoo Veronmaksajain Keskusliitto, että korotus tulisi myöntää yksinhuoltajille verotuksellisen puolison olemassaolosta riippumatta.

Kotitalousvähennyksen leikkaus

Kotitalousvähennystä pienennetään noin 100 miljoonalla eurolla staattisesti. Muutos toteutetaan siten, että vähennyksen enimmäismäärää ja korvausprosentteja alennetaan sekä omavastuuosuutta korotetaan 100 eurosta 150 euroon. Enimmäismääräksi ehdotetaan 1 600 euroa, korvausprosentteiksi työkorvauksissa 35 prosenttia ja palkoissa 13 prosenttia. Öljylämmityksestä luopumisen kohdalla väliaikainen korotus (korvausprosentti työkorvauksesta 60 / palkoista 30 ja maksimimäärä 3 500 e) pysyy voimassa vuoden 2027 loppuun saakka.

Kannanotto:

Veronmaksajain Keskusliitto vastustaa kotitalousvähennyksen esitettyjä heikennyksiä. Etenkin kotitalous-, hoiva- ja hoitotöiden osalta vähennyksen raju leikkaantuminen noin puoleen on täysin kohtuuton. Kotitalousvähennyksen omavastuu, enimmäismäärät ja vähennysprosentit tulee pitää vuoden 2024 tasolla.

Perusteluja ja näkökohtia esitetyistä muutoksista:

Kotitalousvähennys on kohdennettu verohelpotus kireään työn verotukseen. Se kohdistuu töihin, joiden ostamisen vaihtoehtona on niiden tekeminen itse. Ostaessa remontointi- tai siivouspalveluita, niiden hintaan vaikuttaa kulutusverot ja työn verot. Jos sen sijaan tekee itse, ei työtä tietenkään veroteta. Näin ollen itse tehty työ on helposti kilpailukykyinen ostettavien palveluiden hintoihin verrattuna, vaikkei olisikaan alan ammattilainen. Korkeiden marginaaliverojen takia on monesti taloudellisesti kannattavampaa ottaa omasta ammatista palkatonta vapaata kotitalous- ja remontointityöhön, kuin ostaa palvelu verollisena ammattilaiselta. Tämä heikentää talouden työnjakoa sekä erikoistumista ja siten työn tuottavuuden kasvua.

Kotitalousvähennys tekee kuitenkin palveluiden ostamisen yksilön kannalta taloudellisesti kilpailukykyisemmäksi leikkaamalla työn verokiilaa. Sen on tarkoitus auttaa työssäkäyviä panostamaan omaan ammattiinsa ja hankkimaan toisten ammattilaisten palveluita kotiinsa. Se, että sitä käyttävät palkansaajat, jotka sijoittuvat tulojakaumassa lähtökohtaisesti keskimääristä korkeammalle, ei ole ongelma, vaan järjestelmän ominaisuus.

Kotitalousvähennys helpottaa monien ikääntyvien kansalaisten pärjäämistä pidempään kotonaan. Tämä on tärkeää myös sote-palveluiden järjestämisestä aiheutuvien kustannusten hillitsemiseksi. Vähennys helpottaa myös lapsiperheiden arjen järjestämistä ja vanhempien täysipainoista osallistumista työelämään. Vähennyksellä puretaan harmaata taloutta ja edistetään verotettua työtä ja yrittämistä kotitalouspalvelujen toimialalla.

Vuonna 2024 kotitalousvähennyksestä hyötyy, jos hankki kotitalous-, hoiva- ja hoitotyötä yli 167 eurolla. Kotitalousvähennyksen ehdotettujen leikkausten jälkeen vastaavasti kotitalousvähennykseen oikeuttavia palveluja tulee ostaa yli 429 eurolla vuodessa, jotta vähennykseen on oikeutettu. Näin ollen vähennys ei enää kohdentuisi pienissä määrin tai satunnaisesti kotitalous-, hoiva- ja hoitotyötä hankkiviin. Myöskään satunnaisen pienen asennus- ja remonttityön ostamiseen kotitalousvähennys ei jatkossa kannusta kustannuskynnyksen noustessa.

Taustalla on korvausprosenttien muutosten lisäksi kotitalousvähennyksen omavastuun nosto 100 eurosta 150 euroon. Esityksessä omavastuun nostoa perustellaan fiskaalisilla syillä ja mahdollisimman pienellä korvausprosentin leikkauksella. On kuitenkin huomioitava, että kotitalous-, hoiva- ja hoitotyön em. kustannuskynnyks nousee peräti yli 250 prosenttia. Tällainen kertarysäyksellä toteutuva

muutos on huonosti perusteltu. Omavastuun nosto sulkee kotitalousvähennyksen monen nykyisen käyttäjän ulottumattomiin.

Vaikka kotitalousvähennykseen olisi kustannusten kokonaismäärän perusteella yhä jatkossa oikeutettu, leikkaantuu sen merkitys rajusti. Esimerkiksi 1 000 euron hoivatyöstä saatu vähennys alenisi aiemmasta 500 eurosta 200 euroon ensi vuonna (tarkemmin esimerkkejä liitteessä 4).

Muutoksia selittää varsinaisen lakimuutoksen lisäksi se, että kotitalous-, hoiva- ja hoitotyön osalta vähennyksen korvausprosentti on korotettu väliaikaisesti 60 prosenttiin (palkoista 30 % ja sivukulut) ja maksimimäärä 3 500 euroon vuosiksi 2022–2024. Korvaus remontointityöstä on ollut 40 % (palkoista 15 % ja sivukulut) ja maksimimäärä 2 250 euroa vuodesta 2020 lähtien.

Jottei kotitalous- hoiva- ja hoitotyön kotitalousvähennys leikkautuisi näin rajusti, pitäisi sen korvausprosentti olla jatkossakin korkeampi kuin remonttityöstä. Koska kotitalousvähennykseen oikeuttavista kustannuksista vain reilu viidennes kohdistuu kotitalous-, hoiva- ja hoitotyöhön, näiden kustannusten korkeampi korvausprosentti ei tarkoittaisi suurta fiskaalista eroa esitykseen nähden.

Työsuhdeautojen verotusarvot

Ajonaikana nollapäästöiseksi katsottavien työsuhdeautojen verotusarvon alentamista 170 eurolla kuukaudessa jatketaan vuosille 2026–2029. Sen sijaan vähäpäästöisten (hiilidioksidipäästöt 1–100 grammaa kilometriä kohden) autojen 85 euron verotusarvon alennusta ja latausedun verovapautta ei esityksen mukaan jatketa 2025 jälkeen.

Kannanotto:

Veronmaksajain Keskusliitto esittää, että myös vähäpäästöisiä autoja koskevaa verotusarvon alennusta sekä latausedun verovapautta jatketaan.

Perusteluja ja näkökohtia esitetyistä muutoksista:

Työsuhdeautojen verotusarvot lasketaan keskimääräisistä käyvistä arvoista varovaisuusperiaatetta noudattaen. Kaavamaisten laskuperusteiden ei ole tarkoitus tukea työsuhdeautoilua. Verotusarvojen alennukset ovat kuitenkin osaltaan verotukea, mikä kannustaa paitsi vähäpäästöisempään autoiluun myös tukee autoilua suhteessa muuhun kulutukseen. Vuodesta 2021 alkaen nollapäästöisten autojen autoedun kuukausikohtaista verotusarvoa on alennettu 170 eurolla ja vähäpäästöisten (hiilidioksidipäästöt 1–100 grammaa kilometriä kohden) verotusarvoa 85 eurolla kuukaudessa. Alennukset on lisätty väliaikaisesti tuloverolakiin vuoteen 2025 saakka.

Osana kehysriihen sopeutustoimia hallitus linjasi täyssähköautojen ja lataushybridien ajoneuvoveron korotuksista samalla jatkaen täyssähköisten työsuhdeautojen verotusarvon 170 euron suuruista alennusta vuoden 2029 loppuun. Sen sijaan lataushybrideihin kohdistuvaa vähäpäästöisten työsuhdeautojen verotusarvojen alennukseen hallitus ei esitä jatkoa.

Suomessa kaikki liikenteen verot ohjaavat päästöjen vähentämiseen, mutta ohjausvaikutus ei välity työsuhdeautoihin aina yhtä voimakkaasti kuin yksityishenkilön omistamiin autoihin. Tässä mielessä on ymmärrettävää, että työsuhdeautojen verokohtelua tarkastellaan myös erikseen ympäristönäkökohdista. Esityksessä verotusarvon alennuksen jatkoa esitetään vain nollapäästöisille autoille. Myös vähäpäästöisten autojen verotusarvon alennuksen jatkaminen edistäisi kuitenkin ladattavien autojen yleistymistä autokannassa.

Työnantajan tarjoamaa latausedun verovapautta ei esityksen perusteella jatketa vuoden 2025 jälkeen, mitä perustellaan fiskaalisilla syillä. Määräaikainen verovapaus on koskenut työnantajan kustantamaa työntekijän oman auton tai auton käyttöedun perusteena olevan auton lataamista työpaikalla tai julkisessa latauspisteessä. Verovapautta olisi syytä jatkaa, koska se kannustaa päästöttömään autoiluun ja on hallinnollisesti yksinkertainen.

Muuttokustannukset, viranomaisrekisteröinnit ja valmennus

Työnantaja kustantamien työskentelypaikan sijainnista johtuvien työntekijän muuttokustannusten sekä viranomaisrekisteröintien ja niiden hoitamiseksi ulkopuoliselta palveluntarjoajalta ostetuista palveluista syntyneiden kulujen verovapautta laajennetaan. Lisäksi lakiin kirjataan, että työnantajan kustantama kulttuuri-, kieli- ja muu vastaava valmennus olisi työntekijälle verovapaa etuus rajat ylittävän työskentelyn tilanteissa.

Kannanotto:

Veronmaksajain Keskusliitto kannattaa työnantajan maksamien työskentelypaikan sijainnista johtuvien muuttokustannusten ja viranomaiskulujen verokohtelun huojentamista.

Perusteluja ja näkökohtia esitetyistä muutoksista:

Työpaikan sijainnin vuoksi tapahtuvista työnantajan maksamista muutto- ja matkustamiskuluista 50 % on luettu työntekijän veronalaiseksi ansiotuloksi. Esityksessä ne muutetaan kokonaan verovapaaksi. Verovapaus koskee sekä Suomen sisäisiä, että rajat ylittäviä muuttoja.

TVL:ään ehdotetaan myös lisättäväksi uusi säännös, jonka mukaan veronalaista ansiotuloa eivät ole työnantajan työntekijälle ja hänen perheenjäsenelleen kustantamat viranomaisrekisteröinnit ja -luvat, niiden hoitamiseksi palveluntarjoajalta ostettu palvelu eivätkä maahantulon, lupien ja työkohteen olosuhteiden kannalta perustellut rokotukset, lääkkeet ja lääkärintarkastukset. Verovapauden edellytyksenä on, että kulut liittyvät rajat ylittävään työskentelytilanteeseen.

Finanssialan asiakasetujen verotus 2026 alkaen

Asiakasbonus, -hyvitys, -alennus tai muu vastaava asiakkuuteen perustuva rahanarvoinen etu on veronalaista pääomatuloa vuodesta 2026 alkaen, jos etu kertyy tai muodostuu yksityistalouden luottojen, talletusten, sijoitusten, sijoitusvakuutusten, vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden tai kapitalisaatiosopimusten määrän tai arvon perusteella. Etu on kuitenkin verovapaata tuloa siltä osin, kuin etu käytetään tai se kohdistuu edellä mainittuihin samoihin eriin liittyviin palveluihin, palvelumaksuihin tai luoton korkoihin eikä etua makseta rahana tai siihen verrattavalla tavalla. Verovapaus edellyttää, että asiakas ei voi vaikuttaa edun käyttökohteeseen.

Kannanotto:

Veronmaksajain Keskusliitolla ei ole erityistä huomautettavaa finanssialan asiakasetujen verotukseen ehdotettuihin muutoksiin.

Perusteluja ja näkökohtia esitetyistä muutoksista:

Säädösmuutos vastaa ehdotuksen taustalla olevaan tahtoon poistaa erityisesti OP-ryhmän nykyisestä verotuskohtelusta saama kilpailuetu. Kilpailu- ja kuluttajavirasto on Valtiovarainministeriölle vuonna

2021 tekemässään aloitteessa katsonut ongelmalliseksi erityisesti sen, että asiakkaille kertyviä bonuksia voi veroseuraamuksitta käyttää myös muihin palveluihin kuin mistä ne ovat kertyneet. Ehdotettu sääntelytapa ei poista kaikkien asiakasbonusten verottomuutta vaan muuttaa veronalaisiksi vain sellaiset bonukset, joiden voidaan jossain määrin katsoa rinnastuvan pääoman tai sijoitusten tuottoon, sillä kertyvien etujen perusteena on asiointivolyymi erilaisten sijoitusta, talletusten ja luottojen osalta. Muutosten vaikutuksia verotuottoihin on vaikea ennakoida, mutta ennen kaikkea sääntelyllä voi olla positiivisia vaikutuksia finanssialan kilpailutilanteeseen.

Teemu Lehtinen
toimitusjohtaja

Mikael Kirkko-Jaakkola
pääekonomisti

Veronmaksajain Keskusliitto 2.10.2024

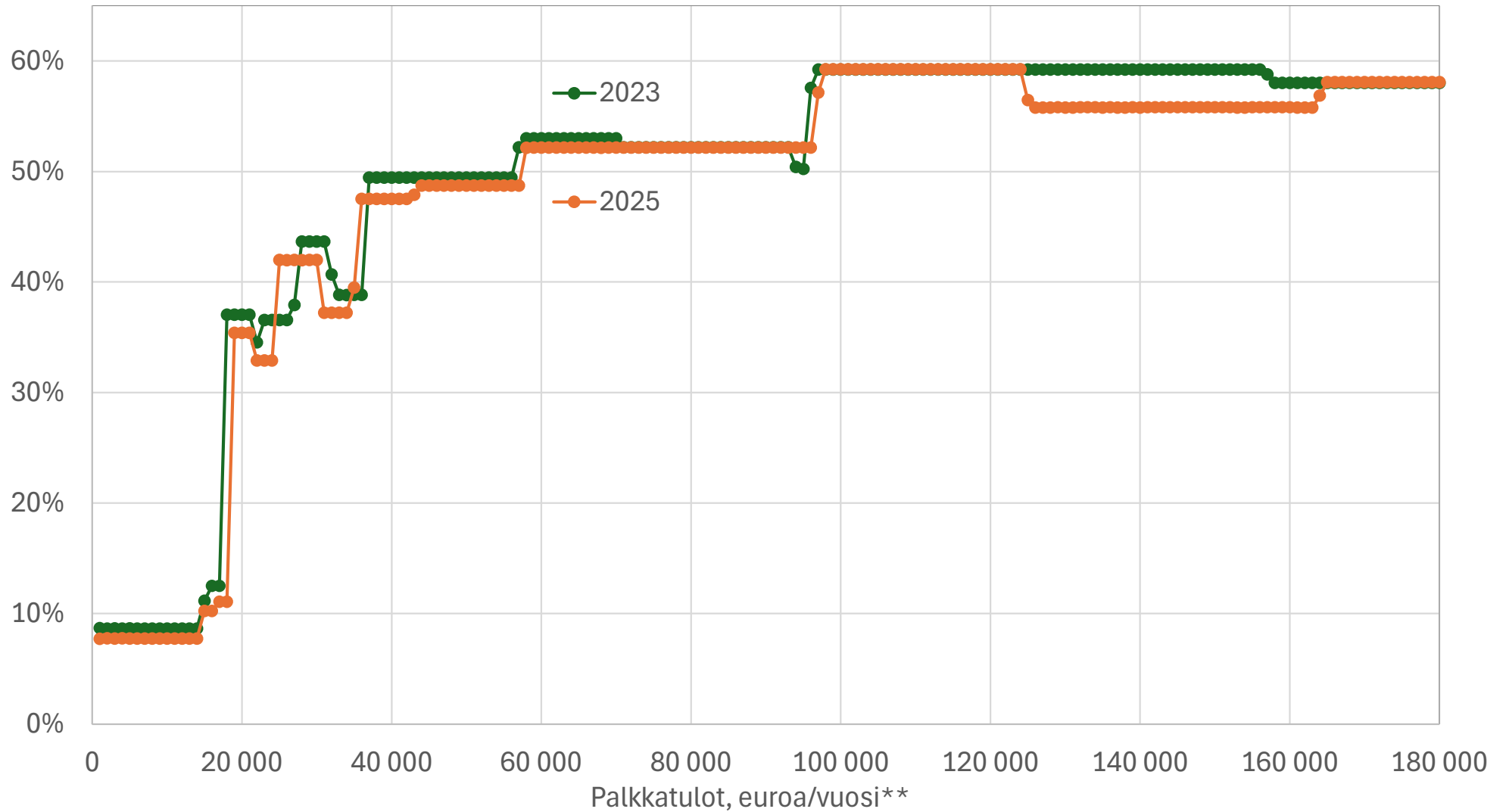
ARVIOITA PALKANSAAJAN VEROPROSENTIN MUUTOKSESTA 2024-2025*

Palkka 2024 euroa/kk	Vuositulo 2024 €	Veroaste 2024 %	Veroaste 2025 %	Veroasteen muutos %-yksikköä	keveneminen (-)/ kiristyminen (+) e/vuosi
1 600	20 000	12,1 %	11,8 %	-0,3 %	-60
1 800	22 500	14,6 %	14,2 %	-0,4 %	-90
2 000	25 000	16,6 %	16,4 %	-0,2 %	-50
2 200	27 500	18,3 %	18,7 %	0,4 %	+110
2 400	30 000	20,4 %	20,5 %	0,1 %	+30
2 600	32 500	22,1 %	21,8 %	-0,3 %	-100
2 800	35 000	23,3 %	23,2 %	-0,1 %	-40
3 000	37 500	24,3 %	24,8 %	0,5 %	+190
3 200	40 000	25,9 %	26,2 %	0,3 %	+120
3 400	42 500	27,2 %	27,5 %	0,3 %	+130
3 600	45 000	28,4 %	28,7 %	0,3 %	+140
3 800	47 500	29,5 %	29,7 %	0,2 %	+100
4 000	50 000	30,5 %	30,7 %	0,2 %	+100
4 200	52 500	31,3 %	31,5 %	0,2 %	+110
4 400	55 000	32,1 %	32,3 %	0,2 %	+110
4 600	57 500	32,9 %	33,1 %	0,2 %	+120
4 800	60 000	33,6 %	33,9 %	0,3 %	+180
5 000	62 500	34,4 %	34,6 %	0,2 %	+130
5 500	68 750	36,0 %	36,2 %	0,2 %	+140
6 000	75 000	37,4 %	37,6 %	0,2 %	+150
6 500	81 250	38,5 %	38,7 %	0,2 %	+160
7 000	87 500	39,4 %	39,6 %	0,2 %	+180
7 500	93 750	40,2 %	40,5 %	0,3 %	+280
8 000	100 000	41,0 %	41,6 %	0,6 %	+600
8 500	106 250	41,9 %	42,7 %	0,8 %	+850
9 000	112 500	42,7 %	43,6 %	0,9 %	+1010
10 000	125 000	44,2 %	45,0 %	0,8 %	+1000
11 000	137 500	45,3 %	46,0 %	0,7 %	+960
12 000	150 000	46,3 %	46,8 %	0,5 %	+750
13 000	162 500	47,1 %	47,6 %	0,5 %	+810
14 000	175 000	47,9 %	48,3 %	0,4 %	+700
15 000	187 500	48,5 %	49,0 %	0,5 %	+940
20 000	250 000	50,8 %	51,3 %	0,5 %	+1250

*Laskentaperusteet ja -oletukset:

- Hallituksen esityksen 108/2024 muutokset vuoden 2025 ansiotuloverotukseen, mm. ennustetun 3,4 % ansiotason nousun mukaiset indeksitarkistukset lukuunottamatta veroasteikon kahta ylintä tulo rajaa.
- Palkansaajan tulojen oletetaan nousevan 3,4 % 2025 (valtiovarainministeriön ennuste 23.9.).
- Palkansaajalla ei huollettavia alaikäisiä lapsia/työtulovähennyksen uutta lapsikorotusta ei huomioitu 2025.
- Työllisyysrahaston esitys työttömyysvakuutusmaksun alenemisesta 0,2 %-yks. 0,59 prosenttiin vuonna 2025.
- Sairausvakuutusmaksut kanavointiratkaisu huomioiden hallituksen talousarvioesityksen mukaisesti: päivärahamaksu alenee 0,18 %-yks., sairaanhoitomaksu nousee 0,56 %-yks.
- Palkansaajan työeläkevakuutusmaksu pysyy ennallaan 7,15%/8,65 %. Keskim. kunnallis- ja kirkollisveroprosentit 2024.
- Vain viran puolesta tehtävät (alle 65-vuotiaan) vähennykset. Vuosiansio lomarahoinen = kuukausipalkka x 12,5.
- Veroaste sisältää tuloverot ja alle 53-vuotiaan palkansaajan veronluonteiset sova-maksut.

Palkansaajan marginaaliveroprosentit*

* Tuloverot ja veronluonteiset maksut (alle 53v) huomoiden keskimääräiset kunnallis- ja kirkollisveroprosentit (v. 2025 edellisvuoden taso)

**Nimellinen palkkataso

Veronmaksajain Keskusliitto 2.10.2024

ARVIOITA ELÄKKEENSAAJAN VEROPROSENTIN MUUTOKSESTA 2025

Eläke 2024 euroa/kk	Vuositulo 2024 €	Veroaste 2024 %	Veroaste 2025 %	Veroasteen muutos %-yksikköä	keveneminen (-)/ kiristyminen (+) e/vuosi
1 000	12 000	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0
1 200	14 400	2,5 %	2,4 %	-0,1 %	-10
1 400	16 800	8,3 %	8,3 %	0,0 %	0
1 600	19 200	12,7 %	12,6 %	-0,1 %	-20
1 800	21 600	16,0 %	15,9 %	-0,1 %	-20
2 000	24 000	17,9 %	17,7 %	-0,2 %	-50
2 250	27 000	19,7 %	19,7 %	0,0 %	0
2 500	30 000	21,7 %	21,8 %	0,1 %	+30
2 750	33 000	22,8 %	23,1 %	0,3 %	+100
3 000	36 000	24,5 %	24,8 %	0,3 %	+110
3 500	42 000	27,7 %	28,2 %	0,5 %	+210
4 000	48 000	30,0 %	31,0 %	1,0 %	+480
4 500	54 000	32,8 %	33,0 %	0,2 %	+110
5 000	60 000	34,8 %	34,7 %	-0,1 %	-60
6 000	72 000	37,4 %	37,3 %	-0,1 %	-70
7 000	84 000	39,2 %	39,1 %	-0,1 %	-80
10 000	120 000	44,6 %	44,6 %	0,0 %	0

Oletukset:

- Hallituksen esityksen 108/2024 muutokset vuoden 2025 ansiotuloverotukseen, mm. eläketulovähennyksen leikkaus, verotuksen osittainen indeksitarkistus 3,4 % ansiotasoonusteen perusteella.
- Vain viran puolesta tehtävät vähennykset. Vuosiansio lomarahoineen = kuukausieläke x 12.
- Keskimääräiset kunnallis- ja kirkollisveroprosentit 2024.

Valtion talousarvioesitykseen 23.9.2024 ennusteisiin perustuvat oletukset vuodelle 2025:

- Eläkkeet nousevat ennustetun työeläkeindeksin kehityksen mukaan 1,6 %.
- Kansaneläke nousee 1,4 % (vaikuttaa eläketulovähennykseen)
- Eläkkeensaajan sairaanhoitomaksu alenee 1,48%→1,46%.

Esimerkkejä kotitalousvähennyksen muutoksesta 2024-2025

Veronmaksajain Keskusliitto 2.10.2024

Vuonna 2024 kotitalousvähennys on kotitalous-, hoiva- ja hoitotyöstä 60 % yritykseltä ostettaessa ja vähennyksen enimmäismäärä 3 500 euroa. Remonttityöstä vähennys on vastaavasti 40 % ja enimmäismäärä 2 250 euroa. Vähennyksen omavastuu on 100 euroa.

Vuodelle 2025 kotitalousvähennyksen yhtenäiseksi korvausprosentiksi ehdotetaan 35 %, enimmäismääräksi 1 600 euroa ja vähennyksen omavastuuksi 150 euroa.*

Kotitalous- hoiva- ja hoitotyöstä (esim. siivous) verosta vähennettävä kotitalousvähennys yritykseltä ostettaessa

Työn osuus, €/vuosi	Kotitalousvähennys		Muutoksen vaikutus nettotuloon
	2024	2025	
400 €	140 €	0 €	-140 €
500 €	200 €	25 €	-175 €
1 000 €	500 €	200 €	-300 €
2 000 €	1 100 €	550 €	-550 €
3 000 €	1 700 €	900 €	-800 €
4 000 €	2 300 €	1 250 €	-1 050 €
5 000 €	2 900 €	1 600 €	-1 300 €
6 000 €	3 500 €	1 600 €	-1 900 €

Remonttityöstä verosta vähennettävä kotitalousvähennys yritykseltä ostettaessa

Työn osuus, €/vuosi	Kotitalousvähennys		Muutoksen vaikutus nettotuloon
	2024	2025	
400 €	60 €	0 €	-60 €
500 €	100 €	25 €	-75 €
1 000 €	300 €	200 €	-100 €
2 000 €	700 €	550 €	-150 €
3 000 €	1 100 €	900 €	-200 €
4 000 €	1 500 €	1 250 €	-250 €
5 000 €	1 900 €	1 600 €	-300 €
6 000 €	2 250 €	1 600 €	-650 €

* Maksetusta palkasta korvaus olisi jatkossa 13 % (2024: 30 %/15 %) sekä palkan sivukulut.

Lämmitystapamuutosten osalta korotettu kotitalousvähennys (60 % maks. 3 500 €) pysy voimassa v. 2027 saakka.